

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

24.08.2013

Sayı : 99858683/ 106151
Konu : Yazılı Soru Önergesi cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 21.06.2013 tarih ve 43452547-120.00-129787 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Nursel AYDOĞAN tarafından verilen “Kürtaj konusu bağlamında hasta haklarının ihlal edildiğine ilişkin” 7/25686 Esas No’lu yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

EKLER :

Ek.1.Yazılı Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Diyarbakır Milletvekili Sayın Nursel AYDOĞAN tarafından verilen “Kürtaj konusu bağlamında hasta haklarının ihlal edildiğine ilişkin” 7/25686 Esas No’lu yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR

Sağlık Reformu adı altında yapılan düzenlemelerin gün geçtikçe toplumsal yaşamın her alanında ciddi sıkıntılara yol açması ve bununla birlikte mahrem hasta bilgilerinin üçüncü şahısların eline geçmesi, sağlık personelinin hasta yakınlarını arayarak onlara hastanın mahrem olan tıbbi bilgilerini vermesi çok ciddi sıkıntılara yol açmaktadır. En son geçtiğimiz günlerde basına yansıyan haberler arasında Ankara Kazan Hamdi Eriş Devlet Hastanesi'ne gebelik testi için kan vermeye giden Ceren T. adlı kadının test sonuçları negatif çıkmış ancak 1,5 ay sonra hastaneden kendisini değil de eşini arayarak eşinin hastaneye gelip gebelik testi yaptırdığı, konu ile ilgili kendisinin bilgisi olup olmadığı sorulmuş ve bunun üzerine kendisine eşinin durumuyla ilgili geniş bilgi verilmiştir.

Bu Bağlamda;

1-Sağlık bilgileri adı altında hastaların rızası alınmaksızın bu verilerin üçüncü şahıslar ile paylaşılmasının gerekçesi nedir?

2-Gebelik testi yaptıran Hasta Ceren T. adlı kadının bilgileri kendi rızası alınmaksızın eşi olan kişiyle paylaşılmıştır. Ceren T. adlı kadının hasta mahrem bilgilerinin kendisi dışında olan biriyle paylaşılması ile kendisine yönelik gerçekleştirilecek olumsuz bir yönelimin sorumluluğu bakanlığınız tarafından üstlenilmiş midir? Bununla ilgili yayınladığınız herhangi bir genelge var mıdır?

3-Şu an devam eden söz konusu uygulama ile ilgili gerekli önlemlerin alınmasıyla ilgili bir planlamanız bulunmakta mıdır? Gerekli altyapının oluşturulduğunu düşünüyorsanız hasta bilgilerinin üçüncü şahıslar ile keyfi bir şekilde paylaşılmasının gerekçesi nedir?

4-Hasta bilgilerinin üçüncü şahıslarla rıza alınmaksızın paylaşılması anayasal bir suç değil midir? Anayasa'nın “Özel Hayatın Gizliliğinin Korunmasına İlişkin 20.Maddesi' nin bakanlığınızca uygulanmamasının gerekçesi nedir?

5-Bakanlığınıza bağlı kuruluşlarda çalışan sağlık personeline yönelik, 'hastaların tıbbi ve mahremiyetine ilişkin bilgilerinin gizliliği' konusunda hizmet içi bir eğitim verilmesi yönünde bir çalışmanız bulunmakta mıdır? Bulunmuyor ise hizmet içi eğitime yönelik bir eğitim programının planlanması gündemde midir?

CEVAPLAR

Bütün dünyada çağdaş sağlık hizmet sunumu anlayışında anne ve bebek hayatını korumak büyük önem taşır. Ülkemiz sağlık sisteminde de öncelik anne-bebek sağlığıdır. Gebeyi mümkün olduğunca erken tespit etmek hem anneye hem bebeğe en üst düzeyde sağlık hizmeti vermek için gereklidir.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Nursel AYDOĞAN tarafından verilen “Kürtaj konusu bağlamında hasta haklarının ihlal edildiğine ilişkin” 7/25686 Esas No’lu yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Gelecek nesillere daha sağlıklı bireyler taşımak için Anne ve çocuk sağlığını korumak ve geliştirmek Bakanlığımın öncelikli amaçları içerisinde yer almaktadır. Bu çerçevede gebe takiplerini aile hekimlerinin, verdikleri sağlık hizmetleri içerisinde bir hizmet başarı endeksi olarak kullanıyoruz. İyi bir takibin de tespitle başlayacağı aşikârdır.

Nitekim Bakanlığımca sürdürülen sağlıkta dönüşüm programı çerçevesinde anne ve bebek ölümlerinde tüm dünyanın gıpta ile izlediği önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

Bir anne veya bir bebeğin ölümüne dahi tahammülü olmayan Bakanlığımızın ana ve çocuk sağlığına yönelik bu ve benzeri uygulamaları neticesinde 2003 yılında yüz bin canlı doğumda 61 olan anne ölüm oranı 2012 yılında yüz bin canlı doğumda 15,6 olmuş ve yine 2003 yılında bin canlı doğumda 28,5 olan bebek ölüm hızı ise 2012 yılında bin canlı doğumda 7,4’e düşürülmüştür.

Aile hekimleri kendilerine kayıtlı kişilerin sağlık verilerini takip etmektedirler. Kişinin elektronik sağlık kayıtları yalnızca kişinin sağlık sorumluluğunu üstlenmiş olan aile hekiminin erişimindedir. Bu sistem etkin bir sağlık hizmeti için temel adım durumundadır.

Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu (1987) hükümleri gereğince Bakanlığımızın tüm vatandaşların sağlığının korunması ve desteklenmesi adına gerekli kayıt ve bildirim sistemlerini kurma görevi vardır. Bu görevde mahremiyet ve gizliliği temin etmek adına hasta kayıtlarının tutulması ve saklanması sırasında hem sağlık personelinin hem de elektronik ortam sağlayıcılarının uymaları zorunlu olan mahremiyet ilkeleri de 2010/61 ve 2011/45 sayılı genelgeler ile düzenlenmiştir.

Bu bağlamda;

Bahse konu olayda mahremiyetinin ihlal edildiğini söyleyen vatandaşımız konuyu basına yansıtmış ve bir köşe yazarımız da bu konuyu köşesine taşımıştır. Konuya ilişkin olarak başlattığım inceleme sonucunda; Ankara Kazan Hamdi Eriş Devlet Hastanesi’nde kişinin kendi talebi üzerine yapılan gebelik testi ön tanısının gebelik olarak işlenmesi sonrası bağlı olduğu aile hekiminin kayıtlarına vatandaşımız gebe olarak yansımıştır. AHBS sisteminde gebe kaydının açıldığının görülmesi üzerine aile hekimi gebelik kaydını teyit etmek ve izlem için davet etmek amacıyla sistemde kişinin kendisi hakkındaki bilgilerin ulaştırılabileceği iletişim numarası olarak beyan ettiği telefon numarasını aramış ve telefonu vatandaşımızın eşi açtığı için görüşmeyi kişinin kendisi ile değil eşiyle gerçekleştirmiştir. Yapılan görüşme kişi mahremiyetini deşifre etmek değil anne-bebek sağlığını korumaya yönelik yapılmış bir harekettir.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Nursel AYDOĞAN tarafından verilen “Kürtaj konusu bağlamında hasta haklarının ihlal edildiğine ilişkin” 7/25686 Esas No’lu yazılı soru önergesinin cevabıdır..

Elbette ki hasta hakları ve mahremiyetini önemsiyoruz. Hasta hakları ve mahremiyetine ilişkin 1998 yılında yürürlüğe giren “Hasta Hakları Yönetmeliği” değişen mevzuat ve günün koşullarına göre sürekli yenilenmekte ve uygulanmaktadır. Ayrıca sağlık hizmeti sunan personelimize dönemsel olarak verilen mesleki rol gelişimi eğitimlerinde birinci sıraya hastayı koymaktayız.

Konuya gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederim.